

КОМУНІКАТИВНИЙ ПРОСТІР ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Блажиєвська Дарина Василівна, магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування» кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління Поліського національного університету

Вивчення публічного управління, як самостійного виду управлінської діяльності, в нашій країні почалося після здійснення системних реформ і переходу до ринкової моделі економічних відносин. У період панування командно-адміністративної системи, публічне адміністрування розглядалося як ключова форма регламентації суспільних відносин, виходячи з цього, іншим напрямом приділялося набагато менше уваги.

Для сучасного типу суспільного розвитку характерне поступове делегування окремих елементів управлінського процесу з виняткового державного управління. Тому деякі функції переходять до інститутів громадянського суспільства, які виступають в якості легітимних представників інтересів громадян.

Виходячи з цього, ефективне здійснення публічного управління безпосередньо залежить від наявності між державою і суспільством загального комунікативного простору. Великий вплив на його формування в даному випадку має рівень розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій, що дозволяють зробити процес взаємодії більш мобільним і зручним для кожної зі сторін.

Публічне управління безпосередньо пов'язано із забезпеченням функціонування держави, побудовою та оптимізацією склалася соціально-економічної системи, в той час як соціальне управління представляє порівняно більш змістовним поняттям. Воно позначає сукупність особливостей і властивостей відносин, що виникають між різними суспільними інститутами. У працях науковців термін «соціальне» ототожнювалося з поняттям

«громадянське» [3]. З останнім пов'язувалося взаємодія людей в межах — конкретних соціальних спільнот і суспільства в цілому.

У вітчизняній науці цей термін довгий час використовувався як синонім суспільному, а чітка відмінність між ними відсутня як така. Також відбувалась асоціація з поняттям «громадянське», яке використовується при характеристиці правовідносин в юридичній науці. Розвиток соціологічної науки привело до формування самостійного значення при тлумаченні соціальний. На думку О.В. Макарової [4, с. 58], в науці не склалося конкретного тлумачення терміна «соціальне», в найбільш поширеною формою воно означає всю сукупність суспільних процесів. Тому всі процеси, що відбувається в суспільстві також можуть визначатися як соціальні. З позиції адміністрування, соціальне управління направлено на досягнення пріоритетних цілей і завдань суспільного розвитку.

З позиції процесів адміністрування у великих і малих соціальних організаціях «соціальне управління» розглядає А. М. Гриненко. Термін в даному випадку трактується як складний вид діяльності, пов'язаний з добровільним або насильницьким підпорядкуванням людей загальним інтересам, що забезпечує існування соціальних організацій та вирішення складних соціальних проблем [2, с. 29].

Важлива особливість соціального управління полягає в необмеженості його застосування виключно адміністративними рамками держави або елементами його системи, оскільки воно рівнозначно може бути застосованим на національному рівні до громадськості.

Виходячи з цього, визначення безпосередніх цілей суб'єктів соціального управління відбувається виходячи з конкретного рівня управління, крім того, вони можуть збігатися тільки частково або повністю не відповідати завданням суб'єктів публічного управління. В даний час поширеним виступає розгляд соціального управління виключно у вузькому значенні, в цілях управління конкретним соціальним процесом. В цьому випадку, воно не може регулювати всю сукупність суспільних відносин, а застосовується до певної сфери.

Таким чином, незважаючи на порівнянне значення, державне, суспільне і соціальне управління мають різний зміст. Найбільш конкретизованим і формалізованим нормативно-правовими актами є саме державне адміністрування, в той же час, суспільне і соціальне управління визначають більш ємкі поняття, що виходять за межі бюрократичної системи.

При цьому, як зазначає О. З. Босак [1], поняття «публічне управління» може бути застосовано в якості узагальнюючого для загальнодержавного рівня, державного управління і місцевого самоврядування. Як вже зазначалося вище, стосовно публічного управління важливий акцент робиться і на залучення в управлінський процес суб'єктів громадянського суспільства. Залучення широкого кола населення до вирішення суспільно значущих проблем дозволяє не тільки більш ефективно розподіляти навантаження з постійно зростаючого бюрократичного апарату, а й безпосередньо донести до органів управління позицію громадян щодо найбільш актуальних питань.

Література

1. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. URL: [http:// academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds](http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds) (дата звернення 15.08.2021).
2. Гриненко А. М. Соціальна політика : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни . Київ. : КНЕУ, 2003. 309 с.
3. Територіальне управління: державне, регіональне, муніципальне і територіальне громадське самоврядування. URL: <http://vasilievaa.narod.ru/index.htm>. (дата звернення 11.09.2021)
4. Терещенко Г.І., Макарова О.В., Саріогло В.Г. Якість інформаційного забезпечення соціальної політики: монографія / за ред. Е.М. Лібанової. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2010. 248 с.